

МОЦАРТ ІЗ ЛЕМБЕРГА

УДК 821.161.2-312.6
К61

Богдан Коломійчук

К61 Моцарт із Лемберга [Текст] : роман / Богдан Коломійчук. —
Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. — 288 с.

ISBN 978-617-679-543-8

«Моцарт із Лемберга» — нова книжка Богдана Коломійчука, популярного сучасного автора-белетриста. Дія роману відбувається у першій половині XIX століття у Відні, Галичині та Баварії. Головний герой — молодший син геніального композитора Вольфганга Амадея Моцарта, Франц Ксавер. Попри успадкований талант, Франц не досяг батькової слави, але життя його було сповнене пристрасті, інтриг та пригод. А доля — тісно пов'язана зі Львовом, тодішнім Лембергом.

У творі гармонійно поєднуються жанри історичного, пригодницького та любовного романів, а динамічний сюжет тримає читача від першої до останньої сторінки.

УДК 821.161.2-312.6

© Богдан Коломійчук, текст, 2018
© Тетяна Омельченко, обкладинка, 2018
© Оксана Линів, автор передмови, 2018
© Видавництво Старого Лева, 2018

ISBN 978-617-679-543-8

Усі права застережено

БОГДАН КОЛОМІЙЧУК

МОЦАРТ ІЗ ЛЕМБЕРГА

Львів

Видавництво Старого Лева

2018

МУЗИКА ДЛЯ ЖОЗЕФІНИ

У травні 1820 року всі віденські газети рясніли обуреними статтями про неналежний прийом Франца Ксавера Моцарта на його сольному концерті. Минуло понад дванадцять років, як зовсім юний піаніст і композитор покинув сім'ю та вирушив на пошуки щастя в Галичині. І от він з єдиним концертом заїхав до рідного Відня. «Пан Моцарт — син безсмертного Творця музики, сам також віртуоз фортепіано та композитор — у рамках свого творчого турне даватиме у малому редутному залі великий інструментально-вокальний концерт... Ми вірили, що обізнані та закохані в мистецтво віденці ще пам'ятають ту честь, яка через великі мистецькі заслуги увічнила Моцарта, що кожен метикуватий мешканець цього міста захоче заслужено підтримати сина, долучивши його до великого успіху батька, що люди юримитимуться, щоби побачити, почути, віддати свою пошану і цим ще раз висловити свою любов до великого померлого. Та ні; і без

того невеликий зал був ледь заповнений, багато місць залишилося порожніми, і лише численні митці нашої столиці, пожертвувавши своїм цінним часом, з'явилися, щоби засвідчити свою повагу та любов до великого батька в його молодому паростку. Та тих, хто до цієї професії не належав, було заледве сто, і це при населенні двісті п'ятдесят тисяч осіб!.. Як гастролер — Франц Ксавер Моцарт не отримав жодних привілеїв, ніхто не вважав за честь та гордість йому допомогти, він навіть сам був змушений оплатити оркестр, хоча ще раніше всі газети описували його бурхливий прийом у Празі та справді гідний вчинок празького оркестру, який виступив на почесних умовах... То що ж нам зараз думати про мистецький Відень?...»

...Вивчаючи все більше матеріалів про життя та творчість родини Моцартів, я подумала: в такому непривабливому образі міста, що швидко забуває своїх видатних мешканців, не може бути Львів. Життя дітей геніїв — важке випробування, непростим воно було і в нашого героя. Занадто рано втративши батька (Францу Ксаверу було всього чотири місяці, коли помер Вольфганг Амадей), він назавжди позбувся мистецької підтримки, орієнтиру для розвитку свого вродженого таланту. Я часто уявляю, як юний учень Франц розшукував батьківських порад серед нотних лінійок його численних партитур, як він намагався почути його голос, вслуховуючись у звучання його опер, які виконувались всюди — і навіть у Львівському міському театрі, у такій далекій від Відня незнайомій чужині, і як він намагався роздивитися рідні і водночас незнайомі риси батьківського обличчя в тих численних портретах — таких несхожих, різних — у їхньому віденському помешканні.

З тих п'ятдесяти трьох років свого земного життя Франц Ксавер Моцарт майже тридцять прожив у Галичині, в основному

у Львові. Це місто стало його другою батьківщиною, батьківщиною за вибором. І, напевне, можна сказати, що тут він справді був щасливим. У місті тоді вирувало суспільне життя, Моцарт-син був активно задіяний і як капельмейстер місцевого міського театру, і як педагог численних учнів, і як авторитетний керівник заснованої ним за німецьким зразком хорової спілки святої Цецилії, і як відомий піаніст та композитор. Не без гордості він писав до Відня, що у Львові йому не потрібна адреса, бо кожен мешканець міста, зазвичай, знає, де живе Моцарт. Але чи знає зараз кожен львів'янин, що тут жив Моцарт?

Франц Ксавер Моцарт, як і його старший брат Карл Томас Моцарт, не мав рідних спадкоємців. Жінка, заради якої він добровільно відрікся від великого світу і свого кар'єрного успіху, не могла піти від чоловіка, не могла полишити двох доньок, не сміла зневажити своїми обов'язками перед родиною. Проте Жозефіна фон Кавалькабо стала його Музою і натхненням у творчий період життя та опорою в останні роки, які були пригнічені тягарем розчарувань та недуги. Ставши єдиною офіційною спадкоємицею Франца Ксавера, вона доклала всіх зусиль до збереження пам'яті про нього, а по смерті передала всі безцінні архіви останнього Моцарта-композитора до Зальцбургу. Таким чином коло Зальцбург-Відень-Львів замкнулося. Та не замкнулася, не замовкла його музика, життя якої триває в нас. Свою творчість Франц Ксавер Моцарт назавжди залишив цьому місту, його вулицям і мурам, кам'яницям і храмам.

Ця захоплива книжка молодого українського автора пригоди-ницьких бестселерів Богдана Коломійчука заново познайомить нас з тим, хто тут творив, мріяв, кохав. Взявши за основу історичну біографію Франца Ксавера, автор вміло переплітає реальне та вигадане, емоційно загострюючи події та з перших сторінок

втягуючи нас у світ переживань молодого невідомого композитора з надто гучним ім'ям. Історичні персонажі межують з вигаданими, висвітлюється наповнене інтригами мистецьке життя Європи. Та найголовніше: з цим романом львівський Моцарт повертається до нас, до тих, що його більше ніколи не забудуть, до тих, що пізнаватимуть його творчість не лише у Львові, де звучатиме його музика. Адже він приніс до нас вогонь Генія.

*Оксана Лунів,
диригент, засновник
міжнародного фестивалю LvivMozArt*

Автор висловлює щиру подяку:

Оксані Линів,

Олегу Мацеху,

докторці Йоанні Зенігл (Dr. Johanna Senigl)

та Олесі Яремчук,

завдяки яким ця книга побачила світ.

